

Acord de 21 de febrer de 2008 pel qual s'aprova el currículum nuclear de postgrau a la URV.

Índex

- 1) Què es el programa de currículum nuclear de postgrau i per què és important?
La formació comuna als Postgraus de la URV
La formació en competències generals en el marc de l'EEES
- 2) El programa de currículum nuclear de l'Escola de Postgrau i Doctorat (EPD)
Organització
Continguts del currículum nuclear de postgrau
Destinataris
Programació del currículum nuclear de postgrau a la URV8
- 3) Ordenació acadèmica

Annex 1

Número d'estudiants matriculats a postgrau (curs 2007-08)

1) Què es el programa de currículum nuclear i per què és important?

La formació comuna als Postgraus de la URV

D'igual manera que tots els plans d'estudi de la URV han de garantir els seus titulats l'assoliment dels coneixements troncal propis de les titulacions, l'especialització que proporcionen les matèries optatives i, ben aviat, també els coneixements i habilitats concretes que constitueixen el CURRÍCULUM NUCLEAR de la URV, aquest complement formatiu també s'ha de fer extensiu a les titulacions de postgrau, proporcionant una FORMACIÓ COMUNA a tots els titulats, que complementi les habilitats i coneixements pròpies del doctorat.

La URV ha d'oferir a tots els estudiants de postgrau (màster i doctorat) una formació comuna pels titulats en les diferents disciplines, ficant al seu abast els mitjans necessaris per assolir una educació integral i vital, en equilibri amb l'especialització que hagin triat. A més, aquest programa els ofereix la oportunitat de relacionar-se amb altres estudiants de diferents disciplines, que desenvolupen la seva recerca diària en altres departaments o campus de la universitat.

La formació en competències generals en el marc de l'EEES

La formació en competències generals (transferibles, transversals, vitals) durant l'educació doctoral és la resposta que molts països i universitats (veure taula 1) donen al canvi substancial que està experimentant el mercat laboral a nivell global i a la necessitat d'augmentar les possibilitats de trobar feina dels joves doctors ressaltant el coneixement de les habilitats que adquireixen durant el doctorat i que, moltes vegades, no poden identificar. L'objectiu principal de la formació en competències generals és, doncs, preparar millor al candidat doctorat en la seva trajectòria personal i professional.

No en va, el programa de formació comuna als Postgraus de la URV s'integra en les directrius que estableix el procés de Bolònia, que promou un Espai Europeu d'Educació Superior (EEES) assolible abans del 2010, i en un dels eixos centrals del seminari de la EUA (European University Association) de març de 2006, que va ser la formació en competències transversals durant el doctorat i la seva relació amb els resultats de l'aprenentatge i la inserció laboral.

<i>País/organització</i>	<i>Terminologia utilitzada</i>
Austràlia	<i>Key competencies, employability skills, generic skills</i>
Canadà	<i>Employability skills</i>
Dinamarca	<i>Process independent qualifications</i>
França	<i>Transferable skills</i>
Alemanya	<i>Key qualifications</i>
Nova Zelanda	<i>Essential skills</i>
Singapur	<i>Critical enabling skills</i>
Suïssa	<i>Trans-disciplinary goals</i>
Regne Unit	<i>Core skills, key skills, common skills</i>
Estats Units	<i>Basic skills, necessary skills, workplace know-how</i>

EURODOC	Complementary skills
---------	----------------------

Taula 1. Terminologia utilitzada en diferents països i organitzacions per les competències generals

2) El programa de currículum nuclear de l'Escola de Postgrau i Doctorat (EPD)

Organització

El programa de formació comuna és un projecte ambiciós, que va destinat a un col·lectiu ampli i interdisciplinari, com els estudiants de postgrau de tots els centres de la URV, i cal definir el mecanisme d'ordenació que gestionarà aquest programa. L'Escola de Postgrau i Doctorat (EPD) de la URV proposa que la formació comuna del Postgrau s'organitzi de forma centralitzada, enlloc de recaure en cada Centre o Departament, es presenta com unitat organitzadora del currículum nuclear de postgrau, i recolza aquesta proposta amb els següents arguments:

- *Identitat*: La formació comuna de postgrau de l'Escola permet fer front al compromís amb la missió que la universitat té vers els seus usuaris i la societat en general: fomentar el desenvolupament de valors ètics, assegurant actituds i comportaments en tots els estudiants (de postgrau en aquest cas) de la URV. A una Universitat com la nostra, que està integrada per campus ubicats en diferents emplaçaments, la centralització del currículum nuclear a una sola Escola, transversal i interdisciplinari, aconseguirà un altre objectiu superior que és el de contribuir al creixement com a individus dels estudiants que integren la nostra universitat i enfortir el seu sentiment de pertinença.
- *Avantatges*: Els recursos econòmics, materials i humans destinats al programa es poden optimitzar si la gestió es centralitza, així com el control de despeses, l'avaluació de les activitats i el seguiment dels resultats (satisfacció dels estudiants, punts forts i febles dels cursos ofertats, retroalimentació de la informació pel proper curs, etc.).
- *Altres models d'Escoles de Doctorat*: Els antecedents més importants de les Escoles de Doctorat en altres universitats es troben en el sistema d'educació superior dels països anglosaxons, amb tradició acadèmica dels estudis de pregrau ben consolidada. Les escoles de postgrau, que sovint inclouen els estudis de doctorat, es constitueixen com a unitats organitzatives que proporcionen i promouen la generació de coneixements, a la vegada que ofereixen oportunitats per a desenvolupar recerca d'alt nivell.

El programa de formació comuna que s'organitza des de l'EPD conté formació en competències transversals i generals (no específiques d'un sol àmbit de la recerca) que són necessàries pels estudiants del tercer cicle de l'educació universitària i que alhora ofereix la oportunitat de que aquests estudiants interactuïn amb altres que també fan recerca però en diferents disciplines i diferents percepcions ètiques i filosòfiques sobre la ciència i el món acadèmic.

L'EPD presenta aquest projecte d'activació del programa de formació en competències generals per tal de continuar l'adaptació a l'EEES dels estudis de tercer cicle de la URV, seguint les directrius europees que s'estableixen al respecte.

Prenent com a base, doncs, les indicacions i conclusions donades a conèixer per l'EUA, l'experiència personal i institucional en l'organització i participació en les Jornades Doctorals, i els contactes establerts amb el Imperial College de Londres (una de les institucions de referència a nivell europeu), l'EPD proposa emprendre una prova pilot del programa de formació comuna per desenvolupar el currículum nuclear de postgrau de la nostra universitat.

La responsable d'aquest projecte serà la Dra. M. José Rodríguez, tècnica especialista de l'EPD.

Continguts del currículum nuclear de postgrau

El currículum nuclear de postgrau respon a les necessitats formatives inherents al canvi que estan experimentant les titulacions per adaptar-se a l'EEES. En aquesta línia, els objectius i continguts del programa de formació comuna es defineixen pel desenvolupament de competències i habilitats genèriques d'acord amb els descriptors de Dublín (marc general) i les línies del Pla Estratègic de la URV (marc institucional).

Aquest programa pot cobrir un ampli ventall de competències generals que, a la pràctica, es pot traduir en programes de formació amb una gran oferta de cursos (habilitats de recerca, anàlisi i interpretació de dades, presentació de pòsters, habilitats de negociació, organització personal, comunicació, assertivitat, preparació de la tesi doctoral, etc.). Si fem una primera classificació per categories, aquests cursos es podrien agrupar, per analogia amb les competències nuclears de la URV, en:

Competències Instrumentals:

- Idioma estranger (trilingüisme o competència en anglès)
- Tecnologies de la Informació i Comunicació (TIC)
- Gestió de la informació i el coneixement

- Comunicació oral i escrita

Competències generals:

- Ciutadania
- Orientació professional

Segons els nous plans d'estudis, algunes d'aquestes competències estan integrades en les pròpies assignatures de graus i màsters, tot i que no totes. D'altra banda, un recent estudi de l'estat d'art de les competències nuclears dels màsters a la URV reflecteix quines són les competències que estan poc o gens integrades en les assignatures.

Per aquests motius, el currículum nuclear de Postgrau es defineix com la formació comuna que es treballa en matèries addicionals i que se centra en les següents competències generals: **CIUTADANIA** i **ORIENTACIÓ PROFESSIONAL**.

Competències Generals	
<i>1. Ciutadania</i>	
<p>Competències de referència:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Comprometre's amb l'ètica i la responsabilitat social com a ciutadà i com a professional. - Desenvolupar la vida personal i professional tenint una perspectiva àmplia i global del món. - Moure's amb facilitat per l'espai europeu i per la resta del món. - Considerar l'ètica i la integritat intel·lectual com a valors essencials a la pràctica professional. - Treballar en equip i gestionar equips. - Sostenibilitat del medi ambient. - Capacitat per viure en un entorn multicultural. - Conèixer l'estructura política en la societat en què es viu. - Sensibilització per temes de solidaritat i igualtat d'oportunitats. 	<p>Continguts de referència:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ètica professional. - Els reptes de la societat actual: sostenibilitat social i mediambiental. - La societat del risc. - Activitats en matèria de ciutadania democràtica, drets humans i igualtat de gènere. - Multiculturalisme. - Gestió cultural. - Cooperació, projectes i organitzacions no governamentals. <p>Requeriments:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Es treballa a través de matèries addicionals.
<i>2. Orientació professional</i>	
<p>Competències de referència:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Analitzar i identificar els propis interessos i expectatives professionals. - Conèixer i analitzar l'entorn laboral específic de l'àmbit de coneixement (exigències, sortides professionals, contractes, etc.). - Definir el propi projecte professional. - Desenvolupar eines que li facilitin l'accés al món laboral. - Orientar-se en relació a la formació contínua (Life Long Learning). - Gestió de la informació i del coneixement. - Gestió de projectes. 	<p>Continguts de referència:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Com buscar feina. - Autoocupació i emprenedoria. - Elaboració del currículum vitae. - Entrevista de treball. - Noves competències, noves professions. - Gestió de projectes de recerca. - Creativitat. <p>Requeriments:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Es treballa a través de matèries addicionals.

Per al desenvolupament del programa de formació comuna, es plantegen cursos de diferent durada i metodologia docent que permeten desenvolupar habilitats generals (no estrictament en l'àmbit de la recerca) durant el període doctoral. Aquests cursos ajuden els estudiants al seu desenvolupament personal, a encetar una recerca i a presentar els seus avenços a diferents audiències. D'altra banda, també estan dissenyats per tal de comprometre'ls tant amb la vessant ètica com amb la funció social que la ciència té al món.

Els recursos educatius que es proposen són:

- Docents sèniors de la URV i altres professionals
- Personal docent i investigador (PDI) de la URV
- Professionals de la formació (empreses externes)
- Recursos públics (Generalitat de Catalunya)

Aquests recursos es gestionarien prenent com a referència la Política de Formació de PAS de la URV, en la qual la nostra universitat té l'experiència i els contactes necessaris, tant de personal docent adequat i interessat en aquest tipus d'activitat, com d'empreses externes de confiança dedicades a la formació.

Destinataris

El programa de formació comuna va adreçat a tots els estudiants de postgrau, especialment als estudiants de doctorat¹, l'activitat principal dels quals és el desenvolupament de la seva tesi doctoral. En una primera etapa d'implantació (en aquest mateix curs acadèmic 2007-08) el programa s'activa com prova pilot i s'ofereix de forma lliure i optativa als estudiants de postgrau. Els grups, per cada activitat que s'organitzi, no poden superar els 15 estudiants, ja que es planteja una metodologia docent mixta, combinant classes teòriques amb activitats a l'aire lliure.

Per a la següent edició, al curs 2008-09, el col·lectiu objecte de la formació comuna de postgrau és molt extens. Atès que els becaris predoctorals de la Generalitat (FI) ja assisteixen a les Jornades Doctorals, el col·lectiu destinatari es defineix com la resta de becaris predoctorals de la URV.

Dades:

<i>Unitat de Gestió</i>	<i>Beca/ajut</i>	<i>Becaris curs 2007-08</i>
Escola de Postgrau i Doctorat	Ajuts per estudiar màsters oficials	97
S. Recursos Humans i Org.	Beques predoctorals URV, AGAUR, MEC i Personal Investigador Novell	283
S. Gestió de la Recerca	Beques predoctorals de projecte (BRDI)	25

Per tant, amb aquestes dades, plantejem que la formació comuna per al curs 2008-09 sigui un requisit necessari per als estudiants de màster amb ajut i els estudiants de doctorat amb beca URV.

Programació del currículum nuclear de postgrau a la URV

1a Edició) Abril-Maig de 2008: **EXPERIÈNCIA PILOT**

- *Descripció:* 1 curs amb dos mòduls de 15 hores cadascun
- *Lloc:* al Mas Miarnau de la URV (Reus)
- *Destinataris:* **becaris**
- *Caràcter:* **Optatiu. Grup de 15 estudiants**
- *Continguts:* Mòdul 1. Ciutadania; Mòdul 2. Orientació Professional

2a Edició) Curs 2008-09: **Programa de currículum nuclear de postgrau**

- *Descripció:* 1 curs de 3 crèdits ECTS
- *Durada:* 3 edicions al llarg del curs acadèmic
- *Lloc:* al Mas Miarnau de la URV (Reus)
- *Destinataris:* **becaris predoctorals URV estudiants de doctorat (RD 56/2005), amb matrícula de tutoria de tesi el curs 2007-08 (117 estudiants), i beneficiaris d'ajut de màster**
- *Caràcter:* **Obligatori**

3a Edició) Curs 2009-10: **Programa de currículum nuclear de postgrau**

- *Descripció:* 1 curs de 3 crèdits ECTS
- *Durada:* 3 o més edicions al llarg del curs acadèmic
- *Lloc:* Futur: centre de la Savinosa? o al Mas Miarnau de la URV (Reus)
- *Destinataris:* **becaris predoctorals URV estudiants de doctorat (RD 56/2005), amb matrícula de tutoria de tesi el curs 2007-08 (117 estudiants), i tots els estudiants de màster**
- *Caràcter:* **Obligatori**

3) Ordenació acadèmica

Les competències generals de postgrau objecte d'aquest currículum nuclear s'ordenarien en una matèria addicional. És a dir, aquestes habilitats es treballarien en activitats programades específicament amb aquest objectiu i no pas com una part dels continguts d'altres matèries del pla d'estudis dels màsters. A més, els estudis de doctorat no contemplen una formació reglada a la URV i per aquest motiu s'ha de definir la o les matèries addicionals que permetin els estudiants desenvolupar les competències que estem tractant.

1. Estudis de doctorat regulats pel Reial Decret 56/2005.

El tema a definir és si aquestes matèries addicionals passaran o no a formar part dels plans d'estudis dels màsters oficials de la URV. En els estudis de doctorat, els estudiants no tenen expedient acadèmic on fer constar una matrícula d'assignatures i per tant no es planteja aquest debat.

La matèria addicional en "Orientació Professional i Ciutadania" que proposem, en el marc legislatiu vigent, presenta la següent opció d'implantació:

Curs 2007-08:

- Pla pilot: s'ofereix com una activitat addicional per l'estudiant.
- La gestió es centralitza a l'EPD: recollida d'inscripcions al curs, prioritització de sol·licituds, avaluació dels estudiants, emissió de certificats d'assistència i/o aprofitament, etc.

Curs 2008-09:

- Si es planteja com a matèria optativa no suposa un canvi substancial del pla d'estudis però pot haver casos en què el grup de matèries optatives estigui "fixat" per l'itinerari del màster i llavors l'opció sigui fer un canvi de normativa per permetre matricular, si s'escau, més de 60 crèdits.
- L'assignatura es pot codificar i matricular (SGA) i es pot reflectir la dedicació del PDI al POA.

Curs 2009-10:

- La matèria és obligatòria per a tots els titulats de màster de la URV. Es procedirà a modificar els plans d'estudi així com a l'establiment del mecanisme de reconeixement de la formació o experiència en "Orientació Professional i Ciutadania".

Annex 1. Número d'estudiants matriculats a postgrau (curs 2007-08)

A continuació es presenten les dades de matrícula d'estudiants del curs 2007-08, actualitzades al gener de 2008.

Estadística d'estudiants de doctorat (2007-08)

En el cas dels estudiants de doctorat trobem dos tipus d'ensenyaments:

- a) Els programes de doctorat regulats pel RD 778/1998 (en vies d'extinció), tenen un període establert i tancat de matrícula, per tant, el número d'estudiants matriculats és definitiu, a excepció dels casos d'estudiants estrangers pendents de resoldre l'equivalència dels seus títols. Sense comptar aquests casos, la matrícula enguany ha estat de **41 estudiants**, repartits entre els 4 programes de doctorat actius regulats per aquest decret.
- b) Els estudis oficials de doctorat regulats pel RD 56/2005, tenen obert un període de matrícula del 25 al 30 de cada mes (d'octubre a juny), per tant, el número d'estudiants matriculats és una dada dinàmica. Fins el gener, i sense comptar tampoc els casos pendents de resoldre equivalència de títols estrangers, hi havia **76 estudiants** matriculats en 12 dels 19 estudis de doctorats actius a la URV.

Estadística d'estudiants de màster (2007-08)

Anàlisi de matrícula: L'esforç de captació es reflecteix en un número elevat preinscripcions en els màsters oficials de la URV el curs 2007-08 (1.342). Tanmateix, la fidelització d'aquests estudiants és un punt feble, atès que dels 716 estudiants admesos finalment s'han matriculat el 70,25% (**503 estudiants**).

	Núm. d'estudiants TOTALS	
	Curs 2006-07	Curs 2007-08
Estudiants preinscrits	1302	1342
Estudiants admesos	898	716
Estudiants matriculats	600	503

Anàlisi geogràfica: El 50,5% dels estudiants de màster procedeixen d'estudis cursats a la URV. L'altra meitat es reparteix com mostra la següent taula:

Procedència	Curs 2007-08 503 estudiants
URV	254
Universitats catalanes	108
Universitats espanyoles	51
Unió Europea	25
Altres països del món	65